

Kerkelyke Staat.

ROME, 1 April.

Het is bijna een jaar geleden dat eene afschuwelijke misdaad te Ancona werd gepleegd; de graaf Hieronimus Bosdari, burgemeester (gonfalonier) van die stad, werd den 23 mei 1832 onmenscheijk vermoord; hij stierf met de christelykste gevoelens, terwijl hij slechts twee uren na den steek, die hem getroffen had, heeft geleefd; hij had verklaard dat hij zijnen moordenaar allen vergaf; tot hiertoe was de misdaad ongestraft gebleven, doch den 18 maart jl. zijn de moordenaars van dien magistraat veroordeeld; de zitting duurde van des morgens 9 tot des avonds 9 uren toe; de heer Grassini, apostolijke delegaat, was daarbij tegenwoordig; niets vernam men van het vonnis, maar eene estafette werd naar Rome gezonden; den 25 maart des avonds maakte men aan de beide moordenaars van den heer Bosdari het vonnis bekend, waarbij zij veroordeeld werden om gefusilleerd te worden; de misdadigers waren zekere Marinus Bevilacqua genaamd Pappone en Laurens Tonelli; deze laatste weigerde den bijstand en de hulp van den godsdienst, in weerwil van de liefdevolle pogingen der religieusen, seculiere priesters en der broeders van liefde, die alles aanwendden om hem te bewegen; doch hij stierf onder aanhoudende godslasteringen; Pappone daarentegen volhardde, wel is waar, tot des morgens van den 26 in geene boetvaardigheid te doen, doch een uur voor het ten uitvoer leggen van het vonnis, bewogen door de levendige vermaningen van eenen dergenen, die bij hem waren, gevoelde hij de knagdig van zijn geweten, ontving de HH. Sacramenten en berouw hebbende over zijne misdaad, ging hij den dood te ontmoet. Een detachement pauselijke fusiliers, hetwelk uit Osino gekomen was, legde het vonnis ten uitvoer en de fransche troepen waren onder de wapenen, om de rust en de goede orde te bewaren.

Duitschland.

FRANKFORT, 15 April.

Het oostenrijksche regeringsblad, van den 8 dezer behelst de volgende officiële tijdingen: Volgens berichten uit Konstantinopel, van den 24 maart, die met buitengewone gelegenheid ontvangen zijn, was de fransche oorlogs-korvet *la Mesange*, den dag te voren, na eene vaart van 14 dagen, weder in de Dardanellen aangekomen. De heer Olivier, die, ten gevolge der overeenkomst, den 21 februarij door den admiraal Roussin met de Porte gesloten, zich op dit vaartuig naar Alexandria ingescheept had, is teruggekomen met de inziens, dat de voorstellen door den admiraal Roussin aan den pacha van Egypte gedaan, door denzelfden niet aangenomen zijn.

Op hetzelfde vaartuig is de Ameddschi-Effendi (kabinet-secretaris van den reis-effendi); die *Hulil*-pacha op zijne zending naar Alexandria vergezeld had, mede naar Konstantinopel wedergekeerd. Dadelijk na zijne aankomst werd hij bij den Grooten Heer toegelaten, bij wien hij den ganschen avond tot diep in den nacht verloofde. — In den ochtend van den 24 vergaderden de gezamenlijke ministers der Porte, en bij het vertrek van den koerier (des namiddags om een uur) zat de divan nog in raade.

Het keizerlijk russische eskader lag steeds voor Bujukdere voor anker.

In alle takken van het krijgshewind heerscht nu groote drukte, en op de gezigten van de hooge staatsdienaars is de verslagenheid te lezen; want *Mehamed*-ali wil, zegt men, thans in het geheel van geene onderhandeling meer hooren, maar te Konstantinopel den vrede voorschrijven. Het is, zegt men, over de bepalingen van de fransche overeenkomst zeer gebeld geweest, heeft van verraad gesproken, en daarom ook aan zijnen zoon order gezonden om voorwaarts te rukken; zich van de kastellen in de Dardanellen meester te maken, en aldaar zijnen overtoeg naar Europa te bewerkstelligen. Hij zelf zou voornemens geweest zijn, zich te Alexandria aan boord van een liniëschip te begeven, om met 6 fregatten, 8 brikken en meer dan 30 kanonnenboeten zich bij de egyptische vloot, in de wateren van Rhodus te voegen, vermoedelijk met oogmerk om den overtoeg van zijne landtroepen bij de Dardanellen te beschermen, of wanneer hij deze reeds met de noodige middelen voorzien vindt, daar reeds een gedeelte der egyptische vloot bij Smyrna gestationneerd is, zich van de eilanden meester te maken, die onder turksche heerschappij staan.

De spanning is te Konstantinopel ten top gestegen; het be-

slissende tijdpunt nadert; de russische vloot alleen, die nog altijd bij Bujukdere ligt, vermag het misschien te verwijderen en een ongevallafte wenden, dat het bestaan van den Sultan bedreigt. De admiraal Roussin, zegt men zeer ontroerd; hij zend koeriers naar alle rigtingen, en schijnt met ongeduld de aankomst van een fransch eskader te verwachten. De schout-bij-nacht *Hugon* heeft vier oorlogschepen onder zijne hevelen, waarmede hij zich te Smyrna bevindt. De admiraal Roussin heeft aan hem gescreven en hem verzecht, de vesting der Dardanellen te noemen. Wij gaan merkwaardige gebeurtenissen te ontmoeten. De zoo kunstiglijk behoudene vrede van Europa is weder in de waagehaat, en niemand kan vooruitzien, welke gevolgen een vredebreuk kan hebben; al komt zij ook van het uiterst einde der wereld. De admiraal Roussin heeft het in zekere mate te verantwoorden, wanneer het tot vijandelijkheden, tusschen de Mogendheden komt, en wanneer het rijk der Osmanen te gronde gaat.

— Eergisteren avond heeft de senaat aan de burgerij en ingezetenen bekend gemaakt; dat de bloedige voorvallen, welke achter den 3 dezer plaats hadden, de vergadering van de loogse duitsche bondsvergadering, welke daarin evenzeer een aandrang der rust van deze vrije rijkstad, als (en zulks meer bijzonder nog) van het duitsche verbond zelve gezien heeft, heeft gecnoopt, om de omstreken door troepen te doen bezetten; ten einde aanvallen van buiten voor te komen. Te dien einde zal een corps oostenrijksche en pruisische troepen, uit kavallerie en infanterie bestaande, met het noodige geschut voorzien, aan deze en gene zijde van den Main geposteerd worden, te weten: aan deze zijde in de landstrecken van Rodenheim, Boekenheim en Bornheim, en aan de andere zijde in die van Oberrad en Niederrad; eene divisie zal in het *Duitsche Huis* en andere openbare gebouwen van Sachsenhausen geplaatst worden.

— Het dagblad van Coblenz meldt in een naschrift van den 14 dezer:

Zoo even ontvangen wij het bericht, dat heden morgen inschen 5 en 6 ure uit Mainz 2000 man troepen met 6 stukken geschut naar Frankfort afgezakt zijn. In Offenbach zijn een groot aantal personen in hechtenis genomen.

— Uit eenen bijzonderen brief uit Frankfort ontleenen wij het volgende:

Het blijkt meer en meer, dat de aanleggers der mislukte omwenteling van den 3 april wijduitgestrekte betrekking hadden. Hun plan was zeer goed aangelegd; maar verraad had hen gendoosd de uitvoering daarvan eenige dagen te vertragen, waardoor de verder verwijderde zaamgevoorenen, belet werden zich met hen te vereenigen. Reeds lang (sedert de verzendingen van wapenen uit Frankrijk naar Polen) moeten er te Frankfort een aantal kisten met wapenen bewaard zijn geworden, om in voorkomende gevallen daarvan gebruik te maken. Men wil, dat er reeds bij voorraad een bestuur benoemd was, aan het hoofd waarvan eenige advokaten zouden staan. Ware de aanslag gelukt, dan moest, volgens het gemaakte plan, een aanval op het archief der Bondsvergadering gedaan, en moesten de daarin gevonden stukken openbaar gemaakt zijn geworden.

— Uit Heidelberg meldt men van den 12 dezer:

Alle de verlofgangers van ons (het badensche) leger, zijn met buitengewonen spoed opgeroepen; geenerlei reden van verbintschuldiging wordt aangenomen, om verlenging van verlof te verleen.

— Een gedeelte der oostenrijksche en pruisische troepen, die de omstreken der stad zonden bezetten, zijn reeds gisteren ter hanner bestemming aangekomen.

Engeland.

LONDEN, 14 April.

Dezen ochtend zijn hier berichten ontvangen uit New York, meldende, dat Zuid Carolina deszelfs verzet tegen het congres heeft gestaakt, beschouwende die staat de gewijzigde en verzachtere tarief-bepalingen als eene gelukwenschtig en bejaalde zegen, waardoor alle noodzakelijkheid tot verdere tegenspanning is vervallen.

— Uit Mexiko wordt gemeld, dat op den 4 februarij te Tampico een conducta is aangekomen met 1,300,000 dollars, waarvan 600,000 met de engelsche pakketboot naar Engeland, en het

overige naar New-Orleans werd geëxpédieerd. De conducta was door eene rooverbende van 80 man overvallen, doch waren zij door het escorte afgeslagen geworden, hetwelk drie man hierbij verloor. Den 25 maart werd te Tampico eene gelijke bezending specie in Dollars verwacht.

— Van Hayannah vernemen men, dat de cholera zich aldaar heeft geopenbaard.

— Heden zullen alhier in al de gebedenhuizen dankzeggingen worden opgezonden, wegens onze bevrijding van den aziatischen brakloop.

Frankryk.

PARYS, 15 April.

In de zitting van de kamer der gedeputeerden, heeft de heer d'Argout, ter zake van een voorstel tot het verleenen van een nieuw supplementair crediet tot ondersteuning der vreemde uitgewekenen, aan de kamer de volgende dandzaken bekend gemaakt, die in Parijs eene levendige opschudding hebben verwekt.

• Mijne heeren, zeide de heer d'Argout, wij nemen hartelijk deel in het lot der uitgewekenen, maar wij moeten hier de geheele waarheid zeggen. Welnu! ik geloof dat de onbepaalde lofzettingen, die hun meermalen van dit spreekgestoelte zijn toegezwaaid, soms door hedroevende feitelijkheden worden gelogenstraft. Gisteren bij voorbeeld heb ik van Bergerac een rapport ontvangen; de Polen, aldaar in depôt, hebben zich in het dusgenoemde *Poolsche* koffiehuis vereenigd, en er de kreten aangeheven van *leve de republiek! dood aan de Koningen!* zonder er den soevereïn van nit te zonderen, die hun een gastrij onthaal verleent. Heden ontvang ik van Besançon de tijding dat 300 uitgewekene Polen dit hun depôt hebben verlaten, om zich naar Duitschland te begeven.

• Heden morgen heb ik vernomen dat naar diezelfde bestemming 30 officieren waren vertrokken. Te Lons-le-Saulnier, en elders, hebben insgelijks vele uitgewekenen huone verblijfplaatsen verlaten, zonder daarvan aan iemand voorkennis te geven. Het doet mij waarlijk leed, a deze feiten te moeten kennelijk maken, maar het is noodig dat de kamer wete dat het gouvernement, zonder daarom deszelfs welwillendheid te schorsen, verplicht is eene gestrengte waakzorg in acht te nemen.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de prefecten der departementen, waar zich poolsche vlugtelingen bevinden, eene circulaire toegezonden, waarin hij hun de bepalingen bekend maakt, welke door de verschillende hoven van Duitschland genomen zijn, ten opzichte van die vlugtelingen, welke verlangen mogten hunne respectieve landen door te trekken. Het corps diplomatiek kan geene visa op de paspoorten der Polen naar het binnenste van Pruissen zetten; zonder daar over naar Berlijn te hebben geschreven.

Het saksisch gouvernement heeft aan zijnen minister te Parijs de nauwkeurigste bevelen gegeven om iedere paspoort te weigeren aan Polen, welke verlangen mogten zich naar Saksen te begeven.

Dezelfde maatregelen zijn genomen door het badensche ministerie tegen de Polen, welke uit Frankryk komende, niet aan paspoorten, met het visa der ambassade van Rusland te Parijs, voorzien zijn.

Oostenryk heeft zijnen ambassadeur het uitdrukkelijk verband vernieuwd om de paspoorten der russisch-poolsche onderdanen, aan welke de ambassadeur van Rusland dat visa mocht geweigerd hebben, te viseren.

— Een deel der uitgewekene Poolsche krijgslieden, die zich thans in Frankryk bevonden, en aan welken de Fransche regering in het belang der openbare rust reeds vroegere bepaalde verblijfplaatsen had aangewezen, is plotseling van daar naar Zwitserland en Duitschland op marsch gegaan. Een der fransche ministeriele bladen geeft van dezen optogt, welke met het doel, om aan oproerige bewegingen in Duitschland deel te nemen, in verband scheen te staan, het navolgend verslag:

• Den 7 april, eerste Paaschdag, hebben zich 300 poolsche krijgslieden, meestal officieren, die tot het depot van Besançon behoorden, volgens onderling gemaakte afspraak, in het dorp Mère, op een half uur afstand van die stad verzameld. Zij hebben daar de godsdienstoefening bijgewoond, en zijn met het vallen van den nacht op marsch gegaan, openlijk aankondigende dat zij naar Duitschland trokken. Zij hebben hunnen weg door Nancroy en Bourlans, naar Aletsy genomen. Deze togt door het gebirge doet vermoeden, dat zij in den omtrek van Pont-de-Roide, Frankryk verlaten hebben en door Porentruy (kanton Bern) in Zwitserland, doorgedrongen zijn. Men meent, dat zij, in den avond van den 8, zonder eenigen hinderpaal ontmoet te hebben, de grenzen overgetrokken kunnen zijn, hebbende zij zorgvuldig de grootere dorpen en die, waarin zich afdeelingen gendarmes bevonden, vermeden. Honderd vijftig andere Polen zijn stil te Besançon gebleven, en hebben geen merk doen blijken om zich te verwijderen. Zij hebben zelfs een

dertigtal hunner naar den prefect gezonden, met het aanbod, om door hunne handteekeningen van hunne voortdurende tegenwoordigheid te doen blijken.

• Den 9, ten 7 uren des avonds, hebben een vijftigtal-Polen, wier beweging met die van Besançon vooraf beraamd scheen te zijn, de stad Dyon verlaten. Zij hadden zich in kleine troepen verdeeld, en droegen den ransel en den opgerolden mantel op den rug. De meesten hunner waren gewapend. Zij zijn door de nieuwe poort weggetrokken, en hebben, zoo het schijnt, den weg naar Pontarlier ingeslagen. Hun oogmerk was, om, insgelijks over Porentruy, Frankryk te verlaten, en zij moesten zich van daar, zoo zij zeiden, naar het groot-hertogdom Baden begeven.

• Den 7, ten elf uren des nachts, zijn twee en twintig Poolsche officieren uit het depôt te Saling ontkomt. Zij waren met sabels en pistolen gewapend, en reisden insgelijks naar de grenzen van Zwitserland en Duitsland.

• Denselven nacht zijn uit het depôt van Vesoul elf poolsche officieren vertrokken, zich over Belford naar Zwitserland begevende. Dertien andere officieren en twee soldaten, die zich te Luxeuil bevonden, hebben zich op hunnen doormarsch bij hen gevoegd.

• Eindelijk hebben in den nacht van den 11, nog veertig poolsche officieren Dyon verlaten, den weg naar Porentruy inslagende, van waar zij zich, zoo als zij te kennen gaven, naar het groot-hertogdom Baden wilden begeven.

• Een te Parijs uit Besançon aangekomen telegrafisch berigt, kondigt aan, dat den 10 april, ten twee uren na den middag, 400 Polen, in goede orde, tusschen Saint-Hyppolite en Maiche, Frankryk verlaten hebben en binnen het kanton Bern getrokken zijn. Zij hebben dadelijk hunnen marsch naar het badensche grondgebied voortgezet.

• De regering heeft bevelen gegeven, om, indien deze Polen zich weder aan de grenzen verbonden, hun het binnenkomen in Frankryk te weigeren. Het is de algemeene regel, dat een uitgewekene, die Frankryk verlaat, daardoor van allen onderstand afstand doet; indien hij in dat rijk wil terugkeeren, wordt het binnenkomen daarvan hem niet geweigerd, maar hem worden geene onderstandgelden meer toegelegd. In het tegenwoordig geval echter, heeft de regering gemeend, dat er reden bestond voor de toepassing der wetsbepaling, waarbij zij gemagtigd wordt, om de vreemdelingen, wier tegenwoordigheid voor de openbare rust nadeelig zou kunnen zijn, niet op het fransche grondgebied te ontvangen.

Hetzelfde blad deelt een later berigt mede, waaruit blijkt, dat deze Polen, in eene kolonne van 400 man vereenigd, met buitengewonen spoed door het kanton Bern zijn getrokken. Zij hadden veel goud bij zich, en hunne vertering geregeld, en schenen te verwachten bij het binnengaan het landvolk meer wapenen te vinden. Den 12 konden zij met de Pruisen samen. De proclamanten, die zij bij zich hadden, waren in twee voor het zwitserische landvolk onverstaanbare taal (het poolsch) opgesteld.

— Op goeden vrijdag heeft de maatschappij voor onderstand en de verlossing der gevangenen voor schulden eenen vader des huisgezins verlost, die eenen tijd in de gevangenis verloren heeft, welke hij voor het bestaan zijner kinderen ten nutte zou hebben besteed. Bij eene schikking met zijne schuldeisschers aangegaan, is de schuld op 400 franken gebracht en wat meer is, men heeft hem 100 franken ter hand gesteld om die gereedschappen te koopen, welke hij noodig had, om zijne werkzaamheden te hervatten; deze geheele som kwam van eene hand, die aan geen goed werk vreemd wil blijven; in 1831 had de aartsbisschop op goeden vrijdag eenen gevangenen voor schulden verlost en heeft dit jaar hetzelfde geluk gehad; in ons vorig nummer hebben wij gemeld, dat Mgr. de aartsbisschop op witten donderdag aan 11 arme jongens de voeten gewassen had, thans vernemen men, dat de zusters van liefde terzelfder tijd belast zijn geweest om ten zijnen koste ook 12 kleine meisjes, die bij de plegtigheid van witten donderdag zijn tegenwoordig geweest, te kleeden.

— De heer Olivier Serolat-Desguyoniers, lid van het wetgevend lichaam in het jaar V, is den 5 maart jl., in den ouderdom van bijna 70 jaren, te Evron overleden. Voor de revolutie van 1793 was hij advocaat te Sainte-Suzanne, werd in 1793 in de gevangenis geworpen, waarin hij langen tijd verbleef, zijne bekende beginselen deden hem deze eer te heftig vallen; in 1797 tot het wetgevend lichaam geroepen, werd hij daaruit den 18 fructidor verwijderd; onder de herstelling van zaken werd hij majoor van Evron en was buitendien lid van den algemeenen raad van Mayenne, in 1830 nam hij zijn ontslag; deze achtbare en standvastige man stierf in de armen van den godsdienst, welken hij altijd beleden en getrouw nagekomen had.

— Thans is beslist, dat geene gouden stukken van honderd franken zullen geslagen worden.

— Uit het rapport van den algemeenen raad der godshuizen gedaan, blijkt, dat in de gasthuizen alhier niet een enkel cholera geval meer bestaat, zelfs dat er geene convalescenten aan die ziekte zijn.

— De gewezen chef der stedelijke politie, de heer *Carlier*, is met eene politie-zending naar Londen getonden; men beweert, dat zulks is om zich te verzekeren of *Joseph Buonaparte* de man niet zou zijn, die de republikeinsche partij in Frankrijk onderhoudt.

— De prins van Canino (*Lucien Buonaparte*), die van Rome komende naar Amerika terug keert, bevindt zich sedert den 13 dezer te Keulen.

— Een buitengewoon kaluets-koerier heeft het dagblad van Madrid van den 7 dezer overgebracht, dat twee koninklijke decreeten, van den 4 te voren gedagteekend, bevat, waarbij de cortes tegen den 20 juni aanstaande worden bijeengeroepen, om op dien dag in de kerk van St. Hieronimus, naar oud gebruik, den eed van trouw aan de infante *Maria Elisabeth Louisa*, oudste dochter des konings, als vermoedelijke erfgenaam van den troon, afteleggen.

— De Koning van Spanje heeft besloten de cortes bijeen te roepen.

In de buitengewone hofcourant van Madrid van den 7 dezer, vindt men een decreet, inhoudende, dat, volgens de onheugelijke en regtstreeksche erfopvolging tot de kroon van Spanje, bij de wet erkend en bevestigd, het den Koning behaagd heeft te bevelen, dat zijne rijken den eed zullen afleggen aan de doorgeluchte infante *doña Maria Elisabeth Louisa*, zijne zeer waarde en geliefde oudste dochter, als erfprinses, bij verstek van eenen afstammeling van het mannelijk geslacht, en dat de plegtigheid van den eed en hulde plaats hebben zal op den 20 juli aanstaande, in de kerk van het koninklijk klooster van St. Hieronimus, met assistentie der prelaten, grandes en afgevaardigden der steden, daartoe bij een te roepen; moettende de lieden, welke bij plegtigheid niet tegenwoordig zijn mogten, in hunne verschillende residentien dien eed en hulde afleggen en bewijzen in handen van daartoe te benoemen personen.

Dit besluit is den 4 april geteekend en daarbij is nog een ander gevoegd, van dezen inhoud:

«Den 20 juni van dit jaar bepaald zijnde voor het afleggen van den eed door mijne koningrijken en vasallen, aan de infante *doña Maria Elisabeth Louisa*, mijne zeer waarde en zeer geliefde oudste dochter, als erfprinses der rijken, bij verstek van eenen afstammeling van het mannelijk geslacht, in de hofkerk van het koninklijk klooster van St. Hieronimus, zoo beveel ik, dat door den raad der kamer de gewone brieven van bijeenroeping gezonden worden aan al de steden en vlekken, die stem in de cortes hebben, opdat zij ten bepaalden tijd afgevaardigden naar Madrid zenden, voorzien van volmagten, die erkend moeten worden door den raad van assistenten bij de cortes, die ik zal aanstellen. Houdt liet voor verstaan.»

Geteekend door 's Konings hand op het kasteel, den 4 april 1833.

— De fondsen waren den 15 april genoteerd: de 5 pCt. kont. 100,90; op tijd 101; de 3 pCt. kont. 77,26; op tijd 77,25; Nap. renten 91,10 kont.; 91,25 op tijd; Sp. respet. kont. 73³/₈; op tijd 73³/₈; 3 pCt. 43³/₈; Cortes 16³/₈.

Men heeft in der tijd de schoone en wijze operatie van den municipalen raad van Fontenay, in de dagbladen gelezen, welke alle overgave van posten aan de Broeders der christelijke scholen wegnam, hen uit het lokaal, hetwelk zij bewoonden, wegzond en hen door eene school van mutueel onderwijs (*enseignement mutuel*) deed vervangen. Het daarstellen van deze nieuwe school heeft niet meer dan 8,000 franken gekost. Men heeft aan den onderwijzer een tractement van 1,400 franken toegestaan en het is hem gelukt tot twaalf kweekelingen bijeen te verzamelen. Van eenen anderen kant had de municipale raad de wenschen der inwoners zoo goed geraadpleegd, dat de Broeders, welke te voren slechts honderd en vijftig kweekelingen telde, er thans ongeveer drie honderd hebben; zoo zeer had voortreker de tegenwerking, het overtreffelijke van hun onderwijs getoond. Dit alles is in der tijd, volgens een dagblad des lands aangewezen. Thans bevestigt een ander niet verdacht gezag deze opmerkingen. De minister van het openbaar onderwijs (het was destijds den heer *Giroud de l'Ain*) schreef, den 20 september 11, op het rapport van zijne inspecteurs generaal, aan den prefect der Vendée, het volgende:

«Wat de school van het mutueel onderwijs aangaat, welke, als ten gevolge der kwaadwilligheid en der intrigues van den partij-geest, het grootste nadeel ondervindende, is voorgesteld, het is onmogelijk voor zich te willen verbergen dat de volkomene verlatenheid, waarin zij zich bevindt, hoofdzakelijk aan andere oorzaken is toe te schrijven, waaronder men het gedrag van den jongen onderwijzer, zijne ongeregelde gewoonten in een land, waar de zeden deftig zijn, de onvoorgaams verachting, welke hij voor de godsdienstige denkbeelden toont en een gebrek aan ijver en waakzaamheid, zoo ver gedreven, dat de huisvaders, welke huane kinderen van de school der Broeders hadden afgenomen om ze aan baar toe te vertrouwen, zich genoodzaakt hebben gezien om haar dezelve te ontnemen en aan die onderwijzers terug te geven.»

«Ik heb erkend, zegt nog daar en hoven de minister, dat et redenen bestaan om het geslacht der Broeders in den staat van voorspoed, waarin het zich bevindt, te handhaven. De bewijsstukken, welke mij zijn ter hand gesteld, bewijzen oorspronkelijk dat de door hen gevolgde leerwijze goed is en dat er onlangs zeer aanmerkelijke verbeteringen in huane school, welke uit meer dan 300 kinderen bestaat, en waar de mutuele wijze, door de zorgen van den opperaten Broeder, hare toepassing ontvangt, zijn ingevoerd. Bij zulke voldoende uitkomsten zoude het niet mogelijk zijn aan de Broeders de autorisatie te ontnemen, dan voor zoo verre er wanorde of misdrijf in hun onderwijs zoude bestaan hebben, en dit is het geval niet. Men moet voorts den staat der gemoederen te Fontenay niet miskennen, even min als het vertrouwen, dat het grootste gedeelte der inwoners aan de Broeders toekent. Dat vertrouwen is zoodanig toegestaan dat de school der Broeders vernietigd werd, deze maatregel het voordeel der mutuele school niet zoude veranderen en geen ander uitwerksel hebben, dan om de bevolking onyergenoegd te maken en vele kinderen van het onderwijs te berooven, hetwelk de onderwijzers van de keus hunner onderen hun tot dusverre bezorgd hebben.»

Uit voorn. brief blijkt dus al weder duidelijk hoe vooringenomen, niet alleen de zogenaamde liberalen, maar ook zelfs de autoriteiten tegen de instelling der christelijke Broeders ook mogen wezen, als met den R. K. godsdienst in verband staande, men dikwijls gedrongen wordt, aan het nuttige van die instelling regt te doen.

Belgie.

BRUSSEL, 17 April.

Tegen het laatst der week zal de Koning, van zijne echtgenooten en de fransche princessen vergezeld, de troepen der 2de divisie in de nabijheid van Mechelen in oogenschouw nemen. Volgens het *Journal des Flandres* zou de Koning binnen kort eene reis in de Vlaanderen doep en Gent bezoeken.

— Onder de met de Leopolds-orde begiftigde Franschen merkt men nog op: de heeren *Giroud de l'Ain*, *Delessert*, *Dupin* de oude en *Berenger de la Drome*, tijdens het huwelijk te Compiègne president en vice-presidenten der kamer van afgevaardigden. De heer *Dupont de l'Eure*, toenmaals insgelijks vice-president wordt onder deze gedecoreerden niet genoemd.

— De kamer van koophandel van Antwerpen heeft bij eene memorie aan de regering aangedrongen op de noodzakelijkheid om eenen ijzeren weg aan te leggen, die de Schelde met de Maas en de Maas met den Rijn verbinden zou.

— Volgens sommige dagbladen zou de reis van den hertog van Orleans, erfgenaam van den franschen troon, naar Londen in verband staan met huwelijks ontwerpen ten opzichte van de jonge hertogin van Kent, vermoedelijke erfgenaam der britsche kroon.

— Wij vernemen dat, behalve de 40,000 geweren, welke de Koning van Holland onlangs te Luik à f. 14 per stuk heeft gekocht, hij er nog 50,000 aan hetzelfde fabriek tot gelijken prijs heeft besteld. (*Emancipation*.)

— In de bijeenkomst van den senaat van gisteren is het door de afgevaardigden ingezonden ontwerp van het oorlogs-budget gelezen en heeft de generaal *Evain* die in de vergadering tegenwoordig was, de leden verzocht zich onmiddellijk met deszelfs behandeling bezig te houden; eene commissie van vijf leden, uit de heeren *Dubal de Beaulieu*, *de Barré de Cognogne*, *Henniquin*, *Thorn* en *de Robiano* bestaande, werd daarop door den senaat benoemd en met het onderzoek van het budget belast. 26 leden waren in deze zitting opgekomen. Ook de heeren *Lebeau* en *Duivior*, minister *ad interim* van finantien, waren in den beginne tegenwoordig doch verwijderden zich, uit hoofde de vergadering niet talrijk genoeg om de beraadslagen schein te zullen worden. In den loop der zitting is niets van eene verandering van ministerie gebleken; ook behelzen de bladen hem daaryan niets naders.

— De medailles op last van het congres geslagen tot aandaken aan het bestuur van den regent, zijn gisteren aan den senaat gezonden om aan de leden die van hetzelfde deel hebben uitgemaakt te worden uitgereikt; eene dergelijke uitdeeling zal gedaan worden aan de afgevaardigden, die eveneens tot hetzelfde hebben behoord.

Nederlanden.

HERTOGENBOSCH, 19 April.

Wij hebben in een onzer vorige nummers gezegd, dat het jubile, in dit bisdom, op den 28 dezer zoude geopend worden. Wij zijn nu van goederhand onderrigt dat deze opening eerst den 5 Mei zal plaats hebben, en den 19 eindigen.

— H. H. M. de Koning en de Koningin zijn te Amsterdam aangekomen; gisteren heeft Z. M. aldaar audientie verleend.

— H. H. M. de prins van Oranje en zijne gemalin, met den erfprins, alsmede prins *Frederik* der Nederlanden, zijn in den loop van gisteren insgelijks te Amsterdam aangekomen.

H.H. K.K. H.H. de prins en prinses Albert van Pruisen worden den 23 te 's Hage verwacht.

Men verneemt dat E. M. dezer dagen een besluit genomen heeft, waarbij de oprigting van twee reserve-bataillons voor de 8 en 10 afdeelingen infanterie herelen wordt. — Verder zijn bij onderscheidene koninklijke besluiten een aantal benoemingen gedaan van officieren bij de reserve-schutterij.

Bij koninklijk besluit van den 13 maart jl. is zoo als wij reeds vroeger gemeld hebben de oprigting verordend van eene gevangenis, uitsluitend bestemd tot bewaring en verbetering van jeugdige en veroordeelde gevangenen, onder den naam van gevangenis voor jeugdige veroordeelden binnen Rotterdam, en wel in het gedeelte der gevangenis aldaar, thans als huis van correctie ontruimd, behoudens echter, dat er in het huis van arrest en justitie te Amsterdam, steeds, op den tegenwoordigen voet, zal mogen verblijven een klein getal jeugdige veroordeelden van het mannelijk geslacht, dat van 20 niet te boven gaande en bestaande, in de eerste plaats, uit al de veroordeelden binnen die hoofdstad. Voorts is daarbij bepaald, dat de uitwendige verdeling van de gevangenis voor jeugdige veroordeelden, zoodaig zal, dat daarin, behalve de gewone vereischten eener welingerigte gevangenis, overeenkomstig het nieuwe gevangenisstelsel, en behalven de volkome afscheiding der beide seksen, meer bepaaldelijk ingerigte lokalen zullen zijn, tot afzonderlijke plaatsing van eenige jeugdige veroordeelden; dat in de gevangenis voor jeugdige veroordeelden de jeugdige gevangenen uit al de deelen des rijk vereenigd zullen worden; dat daarin echter diegenen, welke, tijdens het meen van hunnen straftijd, den ouderdom van 18 jaren reeds bereikt hebben, niet meer zullen vermenen opgenomen te worden; doch dat de eenmaal opgenomene er den geheelen tijd van hunne straf zullen mogen verblijven, al hebben zij inmiddels den ouderdom van 18 jaren overschreden; dat de inrigting zal dienen voor alle jeugdige veroordeelden, zonder onderscheid, niet alleen van de sekse maar ook van den aard van de door hen gepleegde strafbare daaden, of van de soort der aan opgelegde straffen; en dat de inrigting zal bestuurd worden door eene commissie van administratie over de gevangemissen te Rotterdam, die tevens het bestuur over het huis van arrest zal hebben, bestaande uit acht leden, van welke er steeds, zoo veel mogelijk, ten minste vier, tevens leden van een der besturen van het genootschap tot zedelijke verbetering der gevangenen zullen wezen; zullende, wegens de aanstelling der vier laatstgemelde leden, het hoofdbestuur van het voormelde genootschap telkens worden geraadpleegd.

Maandag laatstleden is de heer graaf van Limburg-Stirum secretaris van legatie te Berlijn, die zich, tusschen 's Hage bevindt, met dépêches voor den heer Dedel naar Londen vertrokken.

De Staats-Courant van gisteren maakt eene overeenkomst publiek, den 8 januarij 1833, tusschen ons rijk en de regering van Schaumburg-Lippa, ten aanzien eener wederkerige opheffing van het aftogts-regt (*jus detractus*) gesloten.

Uit Middelburg wordt gemeld, dat de luitenant-generaal de Koch, na eene inspectie-reis door de provincie Zeeland gedaan te hebben, den 14 aldaar was terug gekeerd.

Uit 's rijk's dok te Vlissingen is naar de reede gehaald Zr. Ms. brik de Panter, kommandant Edeling.

In Zeeland gaat steeds de spraak van een op handen zijnde formeering eener vijfde leger, afdeeling, welke bepaaldelijk voor die provincie zou bestemd zijn.

De belgische bladen berichten dat het kamp, hetwelk eerst in de nabijheid onzer grenzen op de Brascatsche heide tusschen Patten en West-Wesel zou aangelegd worden, thans een weinig verder op de Schilsche heide tusschen St. Job in 't Goor en St. Antonius komen zal, en door de 2de brigade der 4de belgische divisie worden betrokken, terwijl de eerste brigade hare kantonementen in de omstreken van Merxem zal blijven bezet houden.

Berigten uit Berlijn melden dat

Het vissers-dorp Gilge aan den mond der rivier van dien naam in de Lebhner Kreitz gelegen, hetwelk eene bevolking van 207 zielen telt, is in den nacht van den 27 op den 28 maart geheel afgebrand. Een hevige wind verspreidde snelijk de alles vernielende vlammen van huis-tot-huis, zoodat in den tijd van drie vierde uur het geheele dorp was in den asch gelegd. Slechts weinig van hun huizen en vissers-geselschap hebben de inwoners kunnen redden en de afgebrande woningen waren maar voor geringe sommen vertekerd.

De Zweedsche Staats-Courant behelst een omstandig verslag over de werken die te Karlskroon tot versterking van den mond dier haven ondernomen worden. Deze in 1820 begonnen werken moesten in het jaar 1837 voltooid wezen; zij bestaan voornamelijk in het aanleggen van een sterk kasteel op eene afzonderlijke rots gelegen, welke den eenigen bevaarbaren in-

gang geheel beschrakt. Dit kasteel zou 2000 voeten lang en 1000 voeten breed zijn en met 400 stukken geschut beplant worden. De muren, die ten minste 20 voeten hoog zouden komen, bestonden uit groote granietsteenen en werden met eene soort van kalk of tras, even hard bijna als het graniet zelf, gemetseld. Wanneer dit kasteel eens voltooid was kon hetzelfde als een van de sterkste beschouwd worden, die er bekend waren.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

47. Onder goedkeuring van den Hoog-Eerwaarden Heer A. ANTONUCCI, Overste der Hollandsche Zendingen, is bij A. SCHIKHOFF, Boekdrukker, en Boekverkooper te Utrecht, van de pers gekomen: **KORTE ONDERRIGTINGEN**, aangaande **DE CEREMONIEN** in de bediening en het ontvangen van het **H. SACRAMENT** des **VORMSELS**. Voorzien met vele Gebeden, waarvan de **VORMELING** met vrucht zich kan bedienen.

By bovengemelden Uitgever is ook ter perse: 1. **VERMANNINGEN EN AANMOEDIGINGEN** aan de Geloovigen, gedaan op den **TWERDEN PAASCHDAG 1833**, bij de verkondiging van het afzetten van eenige Feestdagen in het district **Utrecht**. 2. **Negendaagsche Oefeningen van Devotie** tot het **HEILIGE HART** van onzen Heer **J. H. S. M. S. CHRISTUS**. Beide deze werken zullen onder Kerkelijke Goedkeuring worden uitgegeven.

48. Bij **J. J. ARKESTEYN**, Boekhandelaar te 's Hertogenbosch, ziet het licht en wordt alom verzonden:

- I. Het **JUBILÉ** van onzen Heiligen Vader **GREGORIUS XVI**, Paus van Rome, en het Jubeljaar 1833. **DRIE HOMILIEN**, voorgedragen in de R. K. Kerk te Bommel. Een woord van onderwijs en opwekking. 50 Cts.
- II. **LEERREDE** over **II Corinthhe VI vs. 1-2**; gehouden bij gelegenheid van het Jubeljaar, door **L. BOU DALOUE**. Naar het Fransch. 40 Cents.

Bovenstaande werkjes zijn zeer geschikt voor het op handen zijnde **Jubilé**; terwijl men van N. I eene allereerst gunstige Recensie in N. 4, 2de Deel van de **Morgenster der Toekomst** aantreft, en van de vereischte Kerkelijke Goedkeuring zijn voorzien. Wordende by bovengemelde mede verlangd **EEN** of **TWEE LETTERZETTERS GEZELLE**N, liefst met de Pers mede bekend zijnde, vast Werk begerende, tegen een Goed Salaris, mits van de vereischte getuigschriften van bekwaamheid en zedelijk gedrag voorzien; kennende men zich in persoon of met vrachtover brieven, aan bovengemelden vervoegen.

BEKENDMAKING.

49. **DROOGE AARD-ASCH** te Koop, te Krimpen, op de Lek; te bevragen bij **J. MUIS**, te Schiedam, brieven franco.

PRIJZEN DER GRANEN
's HERTOGENBOSCH, 18 April.

Rogge,	} <i>het nederlandsch mud,</i>	f 5.83 à 5.00
Boekweit,		5.00 à 4.75
Haver,		2.33 à 0.00
Garst,		0.00 à 0.00
Het nederlandsch pond boter.		0.80 à 0.70
De drie nederlandsche ponden roggebrood 27 cents.		

PRIJS DER BEURSEFFECTEN
AMSTERDAM, den 17 April.

NEDERL. Werkel. Schuld.	à 2 1/2 pCt.	45 1/4 à 45 1/4	45 1/4
Uitgestelde schuld	1 1/8	15 1/8 à 15 1/8	15 1/8
Kansbiljetten	f 20	20 1/4 à 20 1/4	20 1/4
Recepis., geldl. 1830, à 5 pCt.		97 1/4 à 98	97 1/8
Schatk. bilj., groote	6	100 1/2 à 101 1/4	101
Vrijwillige Geldleening	6	101 1/2 à 102	101 1/8
Nieuwe Idem 1832	5	84 1/4 à 85	84 1/4
Idem Idem 1833	5		
Amortisatie-Syndikaat	4 1/2	77 1/2 à 78 1/4	78 1/8
Dito, dito	3 1/2	64 1/2 à 65 1/4	65
Handel-Maatschappij	4 1/2	88 1/4 à 88 1/4	88 1/4
FRANKRIJKE Ins. op het gr. boek	3	77	
RUSLAND Bij Hope en C.	5	97 1/2 à 97 1/2	
Bij dezelfde 1828 en 29	5	98 1/2 à 99	98 1/8
SPANJE Cert. Amsterdam	5	65 1/2 à 66	65 1/4
dezelfde	3	43	43 1/4